

Nr 105.

Av herr Larsson i Jonsjö, om höjning av gällande tullsatser å färska päron och äpplen.

Alltsedan 1880-talet har intresset för trädgårdsskötseln och framför allt för fruktodlingen varit mycket livligt i vårt land. Med understöd av ett flertal hushållningssällskap och med biträde av i deras tjänst anställda trädgårdsmästare ha fruktträdgårdar under de sista 40 åren allmänt anlagts även vid de mindre hemmen ute på landsbygden. Erfarenheten har också visat, att en rationellt bedriven fruktodling har en icke oväsentlig ekonomisk betydelse särskilt för de mindre jordbrukarna, vilka i huvudsak själva sköta sina fruktträd, förutsatt att avsättning kan vinnas inom landet till priser, som åtminstone täcka produktionskostnaderna.

Ända till krigsutbrottet, då arbetskostnaderna här i landet i det närmaste torde ha varit jämförliga med dem, som varit rådande i övriga fruktproducerande länder, förefunnos inga nämnvärda svårigheter för landets fruktodlare att vinna avsättning för sina produkter, och konkurrensen med den utländska frukten var då icke heller så svår. Under världskriget, då importen i det närmaste var avstängd, kunde de svenska fruktodlarna trots de avsevärt förhöjda produktionskostnaderna med god förtjänst försälja sin frukt. Med världskrigets upphörande förändrade sig emellertid förhållandena mycket hastigt. På grund av den låga valutan i flera fruktproducerande europeiska länder har utländsk frukt under de bägge senaste åren kunnat inköpas till priser, vilka i allmänhet understiga produktionskostnaderna för den svenska.

I en den 4 nov. 1920 till Konungen ingiven underdånig skrivelse angående förhöjd tull å färsk frukt meddelar Sveriges Pomologiska Förening, att enligt av densamma verkställda räntabilitetsundersökningar produktionskostnaden i Sverige för 1 kg. äpple torde kunna sättas till cirka 60 öre. Men härtill komma de höga järnvägsfrakterna, vilka exempelvis mellan Båstad i Skåne och Stockholm för färska äpplen och päron i hela vagnslaster om 5,000 kg. utgör 6 kr. 86 öre pr 100 kg. och i mindre poster 11 kr. 92 öre pr 100 kg.

Under hösten 1920 kunde tyroleräpplen frakt- och tullfritt Stockholm importerats till följande priser:

Fatfrukt, storlek I	69 öre pr kg.
» » II	58 » » »
» » III	47 » » »
Lådfrukt, 1:ma	65 » » »

Genom Panamakanalens öppnande och genom insättande av svenska båtar i trafik mellan Kalifornien och Sverige ha transport- och inköpskostnaderna nedbringats till den grad, att det blivit möjligt att till utomordentligt låga priser exportera en god del av fruktöverskottet från Kaliforniens enorma fruktfarmer till vårt land.

Då den tullsats, som är åsatt färska äpplen och päron eller 10 öre pr kg. och som före krigsutbrottet utgjorde ett ganska effektivt skydd mot en allt för ohejdad fruktimport, numera på grund av penningvärdets fall i detta hänseende är så gott som utan all betydelse, har fruktimporten under sista året ökats högst avsevärt, såsom ock framgår av följande ur den officiella statistiken hämtade siffror.

Sveriges införsel av färska äpplen och päron åren 1907—1920:

År	Ä p p l e n	P ä r o n	S u m m a
	K i l o g r a m		
1907	2,421,099	708,610	3,129,709
1908	2,645,568	662,721	3,308,289
1909	2,330,168	796,728	3,126,896
1910	3,313,263	932,722	4,245,985
1911	2,191,109	416,762	2,607,871
1912	3,674,934	804,018	4,478,952
1913	2,758,880	668,328	3,427,208
1914	2,892,629	254,651	3,147,280
1915	2,087,076	254,173	2,341,249
1916	1,319,872	112,243	1,432,115
1917	6,257,929	146,524	6,404,453
1918	870,311	7,077	877,388
1919	5,305,006	650,813	5,955,819
1920	—	—	10,958,443 ¹

¹ Siffrorna för 1920 äro endast preliminära.

Följden av denna oerhörda stegring i importen har blivit den, att svensk frukt icke funnit avnämare utan i många fall måst förstöras och detta oaktat fruktskörden under 1920 var relativt obetydlig. Vid en rik fruktskörd skulle förlusterna för fruktodlarna ha blivit väsentligt större. Vad detta betyder för landets fruktodling är påtagligt. Det uppsving, fruktodlingen tagit och det stora intresse för frukt- och trädgårdsodling i allmänhet, som väckts till liv särskilt bland de bredare lagren av landsbygdens befolkning, torde rätt snart komma att förlamas. At skötseln av fruktträdgårdarna ägnas helt naturligt mindre intresse, så snart det visar sig, att ingen ersättning kan påräknas för det arbete, som nedlägges i dessa. Redan nu kan man förmärka ett svalnande intresse i fråga om såväl fruktträdgårdarnas utökande som ock beträffande arbetet med bekämpandet av fruktträdens fiender inom insekts- och växtvärlden.

Men man må icke heller bortse från den sociala betydelse, som sedan gammalt tillmätts frukt- och trädgårdsodlingen i övrigt icke blott här utan även i andra länder.

Nationalekonomiskt sett måste det väl också anses mindre lämpligt, att importen av ett varuslag uppdrives i högre grad än nödigt är. Ännu mera framträder denna olägenhet, när importen av färsk frukt, såsom under 1920 skett, tager sådan omfattning, att även den utländska frukten mången gång icke tillräckligt hastigt kunnat vinna avsättning utan även en del av denna fördärvats. Hänsyn får slutligen tagas till den omständigheten, att produktionen av svensk frukt icke kan i en enda handvändning upphöra, såsom möjligen kan ske i fråga om en eller annan industriartikel, när importen omöjliggör den svenska produktionen. Då man väl icke kan ge sig till att hugga ned fruktträden, får man sålunda finna sig i att frukten till större eller mindre del förfäres. Men detta är ju ett slöseri med värden, som vi här i landet näppeligen kunna tillåta oss.

Det synes därför vara synnerligen angeläget, att sådant tullskydd beredes de svenska fruktodlarna, att de med samma intresse som hittills kunna fortsätta med sina fruktodlingar och om möjligt utvidga desamma, så att vi omsider må komma därhän, att produktionen av äpplen och päron håller jämna steg med förbrukningen. En höjning av den nu utgående tullen å färska äpplen och päron från 10 till 30 öre pr kg. skulle helt visst bereda de svenska fruktodlarna ett fullt tillräckligt skydd på samma gång som den rent onödiga importen skulle stävjas redan av den anledningen, att en förhöjd tullavgift vid större import skulle komma att uppgå till sådana belopp, att mången importör skulle avskräckas från att in-

föra större mängder än han ansåg sig vara säker på att hastigt kunna omsätta.

Emellertid torde det för den svenska fruktodlingens vidkommande icke vara nödigt, att dessa förhöjda tullsatser vore gällande hela året om. Den svenska fruktskörden torde i allmänhet hinna förbrukas före januari månads utgång. Under tiden 1 febr.—31 juli, då importen av färska äpplen och päron såsom av följande översikt framgår, är relativt obetydlig, kan den nuvarande tullen åtminstone från svensk fruktodlingssynpunkt anses vara fullt tillräcklig.

Införseln av färska äpplen och päron 1920: (Siffrorna preliminära).

Månad	Kilogram
Januari	1,155,778
Februari	715,967
Mars	657,717
April	472,654
Maj	153,005
Juni	419,158
Juli	187,975
Augusti	639,106
September	1,741,002
Oktober	1,977,275
November	2,056,671
December	782,135
	Summa 10,958,443

Med anledning av det anförda får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen behagade besluta, att tullsatsen å färska päron, stat. nr. 107 D och färska äpplen, stat. nr. 107 E under tiden 1 augusti—1 februari finge utgå med trettio (30) öre pr kg.

Stockholm den 20 januari 1921.

Johan Larsson.

I motionens syfte instämma:

<i>K. A. Westman,</i> Brobygård.	<i>Hjalmar Svensson,</i> Grönvik.	<i>K. A. Ryberg.</i>
<i>Adolf Wallerius.</i>	<i>C. A. Björkman,</i> Långhem.	<i>Th. Gardell.</i>
<i>And. Lindgren,</i> Dingelvik.	<i>Carl Arv. Andersson.</i>	<i>C. O. Larsson,</i> Sjötorp.
<i>Cornelius Olsson.</i>	<i>Pehr Aug. Andersson.</i>	<i>Albert Johansson,</i> Krogstorp.
<i>Arvid Anderson,</i> Saxtorp.	<i>Dan. Poppius.</i>	<i>Oscar Osberg.</i>
<i>Swen Persson,</i> Fritorp.	<i>Oscar Jonsson</i> i Risinge.	<i>Richard Hermelin.</i>
<i>Oscar N. Olsson,</i> Broberg.	<i>Karl Magnusson,</i> Sköfde.	<i>David Norman.</i>
<i>Carl Johansson,</i> Hörninge.	<i>Arthur Gustafson,</i> i Kasenberg.	<i>S. A. Larsson.</i>
<i>Hugo Karlström,</i> Tjous.	<i>Gustav Johanson,</i> i Hallag.	<i>Alfred Petterson.</i>
<i>Sig. A. Carlsson.</i>	<i>K. M. Andersson.</i>	<i>J. Clemedtson.</i>
<i>B. Corneliussen.</i>	<i>Nils Johansson,</i> Brånalt.	<i>Aug. Månsson,</i> Backa.
<i>C. G. Olsson,</i> Golvvasta.	<i>Oscar Ericson.</i>	

